

Центр захисту дітей
«Наші діти»

Педагогічна концепція

Цей документ виступає допрацьованою версією попередніх концепцій. Основними змінами в концепції є розширення спектру пропонуванних програм та надання наших послуг переважно дітям та їх сім'ям, які проживають в Дніпровському районі міста Києва.

Зміст

	Вступ	4
1	Послуги	6
	1.1 Прийом дітей	8
	1.2 Планування та документування	9
	1.3 Сімейно-терапевтична група	10
	1.4 Реабілітаційна група	12
	1.5 Сімейна група	14
	1.6 Соціальний гуртожиток	16
2	Філософія закладу	18
	2.1 Забезпечення основних прав дитини в діяльності Центру	20
	2.2 Базові умови нашої роботи	21
3	Співпраця з іншими організаціями	22
	3.1 Служби, які працюють з дітьми та сім'ями	23
	3.2 Освітні заклади	23
	3.3 Медичні заклади	24
	3.4 Структурний осередок Німецько-Польсько-Українського Товариства в Україні (СО НПУТУ)	24
	3.5 Неприбуткові організації	24
	Додатки до концепції	25

Вступ

Центр захисту дітей «Наші Діти» (ЦНД) — заклад соціального захисту дітей недержавної форми власності, створений в 2008 році Структурним Осередком Німецько-Польсько-Українського Товариства в Україні. Наш Центр має статус модельного інноваційного проекту та діє на основі Постанови Кабінету Міністрів України¹. Діяльність Центру підтримується урядами Німеччини та Польщі в рамках Східного Партнерства Європейського Союзу, а також урядом України.

Основна мета діяльності Центра

Основною метою діяльності Центру «Наші Діти» є допомога дітям і сім'ям, які опинилися у складних життєвих обставинах².

Пріоритетними напрямками діяльності нашого Центру є сприяння розвитку практики підтримки сім'ї та дитини з боку громадянського суспільства, а також зміцнення інституту сім'ї відповідно до Міжнародної Конвенції ООН про права дитини від 20 листопада 1989 року. В основі нашої роботи лежить дотримання основних прав дитини, які закріплені в Конвенції ООН, Конституції України та Сімейному Кодексі України.

Центр пропонує різноманітні послуги, які прямо чи опосередковано підвищують благополуччя дітей та сімей ([дивіться розділ 1](#)). Ці послуги спрямовані на корекцію, адаптацію, реабілітацію та розвиток дітей та за необхідності їх сімей. Тому ми докладємо всіх зусиль, щоб реінтегрувати дитину в біологічну сім'ю або інтегрувати її в прийомну. Якщо ж дитина не повернулася в біологічну сім'ю та не пішла на усиновлення, то залежно від віку та індивідуальної ситуації ми підтримуємо її в набутті навичок самостійного життя, пропонуючи послуги проживання в соціальній сім'ї або в соціальному гуртожитку залежно від віку та потреб дитини.

Основні напрямки діяльності Центра

- надання комплексу послуг дитині, які відповідають її потребам та життєвій ситуації та направлені на її реабілітацію;

¹ [Постанова Кабінету Міністрів України від 30 травня 2007 року № 787 «Про проведення в м. Києві експерименту по впровадженню інноваційних форм влаштування дітей»; Постанова Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2009 року № 1421 «Про затвердження Типового положення про Центр захисту дітей «Наші Діти».](#)

² Визначення «складні життєві обставини» див. в [Законі України «Про соціальні послуги» від 19 червня 2003 року № 966-IV.](#)

- стабілізація стану дитини та сім'ї у кризовій ситуації з метою недопущення ситуації відібрання дитини;
- реінтеграція дітей в біологічну сім'ю;
- направлення дітей у постійні сімейні форми влаштування (опіка родичами, усиновлення);
- підготовка дітей старшого віку до самостійного життя;
- розвиток і впровадження інноваційних методик та технологій соціальної роботи в Центрі.

У своїй діяльності ми спираємося на соціально-педагогічні теорії та практику взаємодії з дітьми та сім'ями, які опинилися в складних життєвих обставинах ([дивіться розділ 2](#)).

Володіючи чіткою теоретичною базою, ми для себе визначили, що основним адресатом наших послуг виступає дитина з її потребами. Ми також розуміємо, що соціальне середовище, в якому виховується дитина впливає на її розвиток. Тому наші співробітники допомагають дитині познайомитися з оточенням, де вона проживає та навчається, налагодити з ним позитивний контакт і стати активним учасником суспільного життя. Все це сприяє таким чином всебічному розвитку кожної дитини.

Для реалізації вищевказаних задач ми дотримуємося наступних базових умов, які вважаємо необхідними для успішного розвитку дитини ([дивіться розділ 2](#)):

- стабільність та безперервність соціальних відносин;
- середній ступінь порядку;
- надійні структури на макрорівні.

1 Послуги

У Центрі «Наші Діти» ми надаємо різноманітні послуги, які забезпечують індивідуальний підхід у розвитку кожної дитини залежно від її здібностей та прагнень, а саме:

- педагогічні та терапевтичні послуги для дітей та кризових сімей з метою допомогти їм вийти зі своїх складних життєвих обставин;
- допомога дітям у подоланні психологічних наслідків після травматичних подій у їхньому житті;
- розвиток здібностей дітей у різноманітних сферах (музика, танці, спорт, освіта);
- допомога в розвитку дитини за умов тимчасового або довгострокового невиконання батьками своїх обов'язків щодо їх виховання;
- консультації та соціально-педагогічні тренінги для батьків у кризових ситуаціях, опікунів-родичів та усиновлювачів.

У Центрі «Наші Діти» ці послуги ми пропонуємо у рамках наступних груп, а саме:

- сімейно-терапевтична група;
- реабілітаційна група;
- сімейна група;
- соціальний гуртожиток.

У всіх групах ми працюємо з дітьми над процесами адаптації, реабілітації, корекції та розвитку.

Спираючись на послуги, які надаються, Центр при прийомі дітей надає великого значення оцінці стану дитини та її сім'ї, а також їх потреб. Це передбачає глибокий аналіз ситуації в сім'ї, стану здоров'я кожного з членів сім'ї, розвитку та рівня освіти дитини, особливостей її виховання, а також юридичних аспектів, житлових та майнових питань дитини. Ми проводимо цей аналіз разом зі

1. Послуги

службою у справах дітей (ССД) та Центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (ЦСССДМ).

Центр докладляє максимум зусиль, щоб послуги відповідали високим стандартам. У зв'язку з цим, ми пропонуємо локальне ведення роботи з надання послуг, пов'язаних з вихованням, розвитком та соціалізацією дітей, які опинилися у кризовій ситуації, та сконцентрували у зв'язку з цим свою діяльність у Дніпровському районі міста Києва. Тільки у виняткових випадках послуги Центра можуть виходити за межі визначеного району, однак не повинні виходити за рубежі міста Києва.

1.1 Прийом дітей

Центр «Наші Діти» спрямовує свою діяльність на надання професійної допомоги дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківської опіки та дітям, які опинилися у складних життєвих обставинах¹.

У Центр приймаються діти віком до 14 років. Винятком може бути ситуація, коли малолітні діти мають братів та сестер віком від 14 до 16 років. У цьому випадку всі діти — члени однієї сім'ї — приймаються в ЦНД та направляються в одну групу. Таким чином ми підтримуємо їх родинні зв'язки.

Прийом дітей у Центр проводиться спеціалізованою комісією у складі директора Центру, соціальних педагогів, психолога та медика, які на основі аналізу наявних даних про дитину приймають рішення про прийом або відмову в прийомі дитини в Центр.

У Центр не приймаються діти:

- які перебувають у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння та потребують медичного огляду;
- психічно хворі з вираженими симптомами хвороби, яким необхідний постійний медичний огляд;
- у яких є серйозні (хронічні) захворювання, які потребують спеціального догляду та лікування;
- які здійснили правопорушення або стосовно яких існує інформація щодо винесення відповідними органами або особами рішення про затримання, арешт або розміщення їх у приймальник-розподільник для дітей.

¹ Визначення «складні життєві обставини» див. в [Законі України «Про соціальні послуги» від 19 червня 2003 року № 966-IV](#).

1.2 Планування та документування

Процес роботи Центру «Наші Діти» складається з планування, реалізації та аналізу послуг, які надаються Центром загалом та по кожній дитині зокрема. Головною складовою для всіх цих етапів є регулярне документування основних моментів діяльності Центру. Основним документом у веденні документації по дітях виступають індивідуальні плани, де фіксується вся інформація про дитину, яка залежно від ситуації обговорюється та коректується співробітниками Центру з первинною сім'єю, з ССД та ЦСССДМ.

На початку кожного року відбувається стратегічне планування роботи Центру «Наші Діти», коли визначаються пріоритетні завдання діяльності Центру. Крім того, щомісяця та щотижня проходить оперативне планування поточної діяльності організації.

Всі заплановані процеси після їх реалізації аналізуються співробітниками Центру і надаються керівництву Центру у вигляді звітів.

1.3 Сімейно-терапевтична група

За останні роки ми спостерігаємо збільшення кількості дітей з кризових сімей та розуміємо, що їм необхідна допомога. Тому ми створюємо сімейно-терапевтичну групу з метою підтримки державних установ, які надають допомогу кризовим сім'ям та їх дітям. Ціль групи — забезпечення права дитини на проживання у сімейному оточенні шляхом стабілізації ситуації в її біологічній сім'ї. Центр «Наші Діти» на певному етапі підключається до роботи ССД та ЦСССДМ, коли необхідно тимчасове розміщення дитини поза сім'єю.

Для досягнення цієї цілі співробітники Центру супроводжують кризові сім'ї на основі підписаного з ними договору про співпрацю з обумовленим строком, але не більше ніж на 1 рік. Під час супроводу сім'ї дитина тимчасово вилучається із неї (від 3 до 12 місяців). У цей час батькам надається можливість самостійно вирішувати свої

проблеми та перенести взаємовідносини в середині сім'ї на новий більш якісний рівень.

Головним у сімейно-терапевтичній групі залишається те, що біологічні батьки не повинні виходити з виховного процесу у випадку тимчасового вилучення дитини із сім'ї. Важливим у цьому випадку залишається бажання самих батьків працювати над собою та своїми стосунками з дітьми.

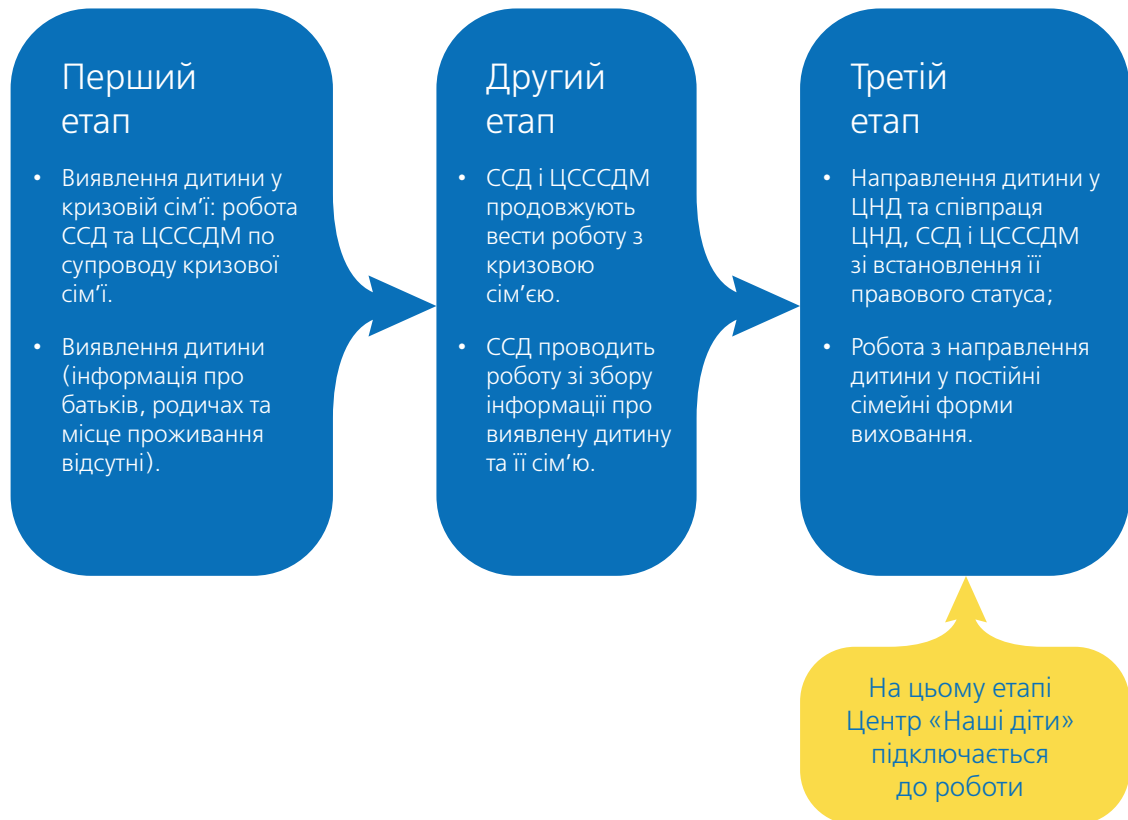
У сімейно-терапевтичну групу приймаються діти, які опинилися у складних життєвих обставинах.

Послуги

- оцінка потреб дитини та сім'ї;
- кризова інтервенція та короткотермінові терапевтичні заходи залежно від потреб дитини;
- здійснення педагогічної діяльності, підтримка з боку різних спеціалістів (психолог, соціальний педагог, логопед, вчителі та інші спеціалісти);
- розвиток здібностей дітей у різноманітних сферах (музика, танці, спорт, освіта);
- надання консультацій та регулярна робота з батьками дитини;
- підготовка та супровід дитини та сім'ї при її поверненні.

Після надання вищевказаних послуг адміністрація Центру у співпраці зі службою у справах дітей приймає рішення про повернення дитини у сім'ю у випадку стабілізації ситуації в ній. Якщо ж з боку батьків ніяких дій не здійснюється, ми направляємо дитину у сімейну групу ЦНД та працюємо над її розміщенням у постійну форму сімейного виховання (під опіку родичів або на усиновлення).

1.4 Реабілітаційна група

Ми спостерігаємо, що останнім часом значна кількість дітей залишається без батьківського нагляду і не може проживати у своїй сім'ї. Таким дітям необхідно забезпечити проживання, реабілітацію та можливість реалізувати своє право на проживання у сім'ї. З цією метою була створена реабілітаційна група, де дітям забезпечується короткотермінове проживання, виховання, соціальний захист і надається соціально-психологічна допомога.

У реабілітаційну групу приймаються наступні категорії дітей: діти-сироти; діти, позбавлені батьківського піклування; діти, які опинилися у складних життєвих обставинах.

- Послуги**
- оцінка потреб дитини, її найближчого соціального оточення;
 - здійснення педагогічної діяльності, підтримка з боку різних спеціалістів (психолог, соціальний педагог, логопед, вчителі та інші спеціалісти);

1. Послуги

- розвиток здібностей дітей у різноманітних сферах (музика, танці, спорт, освіта);
- оцінка сімейної ситуації, родинних зв'язків;
- пошук оптимального варіанту постійного розміщення дитини у сімейні форми та підтримка сім'ї.

Термін перебування у реабілітаційній групі становить від 3 до 9 місяців залежно від ситуації та потреб дитини. У випадку проходження реабілітації дитина направляється під опіку родичів або на усиновлення, у випадку відсутності перших варіантів розміщується у короткострокову сімейну групу або у соціальний гуртожиток Центру.

1.5 Сімейна група

У сімейну групу Центру направляються діти із сімейно-терапевтичної групи, де робота з біологічними батьками не принесла позитивного результату, або діти, які пройшли курс реабілітації у реабілітаційній групі. Мета створення сімейної групи — надання можливості дітям проживати в умовах, максимально наближених до сімейних, та підготовка їх до подальшого розміщення у постійну сімейну форму або до самостійного життя по досягненню ними повноліття.

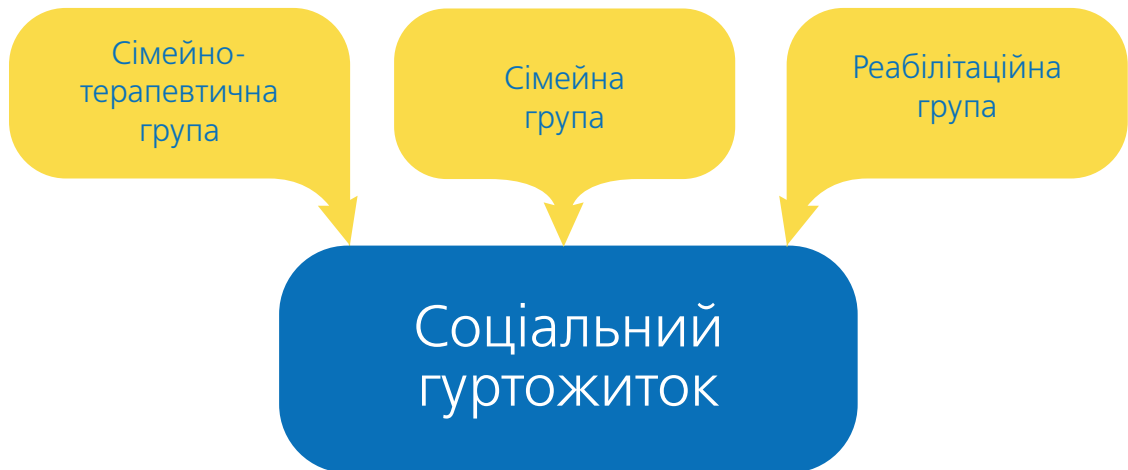
У сімейних групах діти проживають із соціальними батьками (жінка та чоловік, які перебувають у шлюбі). Визнання дитини та повага до неї у сімейних умовах допомагає справитися із травматичним досвідом, зменшити страх та надолужити прогалини у її розвитку. Таким чином дитина досягає поступової зміни негативних зразків поведінки, які були здобуті нею в контексті колишнього життя.

Послуги

- здійснення педагогічної діяльності, підтримка з боку різних спеціалістів (психолог, соціальний педагог, логопед, вчителі та інші спеціалісти);
- розвиток здібностей дитини у різноманітних сферах (музика, танці, спорт, освіта);
- робота над розміщенням у постійну сімейну форму (опіка родичами, усиновлення);
- підготовка дітей старшого віку до самостійного життя (допомога при виборі професії, пошуку місця навчання та інше).

Із сімейної групи дитина може вийти під опіку/піклування родичів, або бути усиновленою, або повернутися у біологічну сім'ю. Якщо у дитини віком 16—18 років є власне житло і вона здобула навички самостійного життя в умовах сімейної групи, тоді така дитина після повноліття покидає Центр. За умови відсутності житла, ми надаємо можливість далі знаходитися у стінах нашого соціального гуртожитку до завершення навчання, але не пізніше досягнення нею 23 років.

1.6 Соціальний гуртожиток

Ми спостерігаємо ситуацію, коли діти-сироти та діти, позбавлені батьківської опіки, після досягнення ними повноліття опиняються у ситуації відсутності власного житла і неспроможності держави забезпечити всіх осіб із числа цієї категорії соціальним житлом. Тому виникає необхідність у наданні послуг соціального гуртожитку для вихованців нашого Центру. Ціль гуртожитку — формування у підлітка готовності самостійно жити і нести відповідальність за своє життя.

Проживання у соціальному гуртожитку спрямоване на вихованців Центру, які залишають одну з груп Центру віком 16—18 років, однак не мають власного житла або воно їм не надане за місцем навчання. Підліток у соціальному гуртожитку перебуває до моменту закінчення навчання у середніх та вищих навчальних закладах, працевлаштування, але не довше досягнення ним 23 років. Вихованці живуть під наглядом соціальних працівників Центру.

Послуги

- допомога в організації ведення домашнього господарства, складанні та веденні бюджету, плануванні вільного часу та навчанні;
- розвиток здібностей дітей у різноманітних напрямках (музика, танці, спорт, освіта);
- надання підтримки у відвіданні державних установ та візитах до лікаря;

1. Послуги

- сприяння формуванню здорового способу життя, профілактиці шкідливих звичок;
- формування навичок вирішення конфліктів, вміння дотримуватись правил суспільного життя і домовленостей.

2 Філософія

Філософія Центру «Наші Діти» заснована на наступних соціально-педагогічних теоріях, які лежать в основі високого професійного рівня нашої діяльності:

- теорії соціалізації У. Бронфенбреннера¹, яка виступає парадигмою для безлічі сучасних програм підтримки і концепцій надання допомоги молоді та дітям²;
- теорії виховання К. Ясперса³, яка стверджує, що становлення людини відбувається не тільки під впливом біологічного успадкування, але й істотно визначається її вихованням;
- теорії прив'язаності (Дж. Боулбі, В. Фалберг), яка пояснює взаємовідносини між батьками та дитиною, вказує на важливість для росту і розвитку дитини сімейного середовища та негативного впливу інтернатного виховання⁴;
- теорії відновлення (Б. Даніель, С. Васель, Р. Гіллгані, Е. Гротберг), яка звертає увагу на можливості дитини, сім'ї до відновлення внутрішніх ресурсів після кризи за допомогою самообілізації, за підтримки найближчого оточення і середовища⁵;
- теорії вікової періодизації (Л. Виготський, Д. Ельконін, В. Давидов, О.Петровський, Е. Еріксон), яка допомагає організувати соціально-педагогічну роботу з урахуванням вікових особливостей розвитку людини на основі таких істотних характеристик, як соціальна ситуація розвитку, характер діяльності, домінуюче вікове новоутворення⁶;
- теорії систем (М. Пейн), яка дозволяє зрозуміти, яким чином на людей впливають зовнішні обставини, і які ролі вони здійснюють

1 Бронфенбреннер, У. (1979), "Екологія людського розвитку: експеримент природи та дизайну", Cambridge, Harvard University Press; Бронфенбреннер, У. та Моен, П. (1995), "Еволюційні екології в просторі та часі: перспектива майбутнього".

2 HeadStart, (2003), Департамент освіти США „Не залишити жодної дитини позаду“.

3 Ясперс, К. (1977), "Що таке виховання?", видано під редакцією Херманна Хорна, Мюнхен.

4 Боулбі, Дж. (2003), «Прихильність», Гардарікі, Москва.

5 Daniel B., Wassell S., Gilligan R. (2010), «Child Development for Child Care and Protection Workers», Jessica Kingsley Publishers.

6 Ельконін, Д.Б. (1995), «Обрані психологічні праці: проблеми вікової та педагогічної психології», Москва, Міжнародна психологічна академія.

снюють в сім'ї та суспільстві⁷;

- теорії кризового втручання (Г. Парад, Л. Селбі, Й. Квінлан), яка розглядає проблеми клієнта, сім'ї, групи як періоди посилення внутрішнього та зовнішнього стресу, що порушують нормальну життєдіяльність⁸;
- теорії мотивації і потреб (А. Маслоу), яка визначає фізіологічні потреби, потребу в безпеці і благополуччі, потребу в любові, потребу в повазі, потребу в самореалізації як основні види потреб особистості⁹.

Згідно з цими теоріями ми розуміємо і розглядаємо розвиток дитини як індивідуальний динамічний процес в контексті відповідної ситуації та часу¹⁰.

7 Пейн, М. (2000), «Сучасна теорія соціальної роботи», Київ.

8 Педрад Г., Селбі Л., Куайнленд Дж. (1976), «Кризове втручання в сім'ї та групи», в Theories of Social Work with Groups, R.W. Roberts and H. Northen, eds. New York, Columbia University Press.

9 Маслоу, А. (1999), «Мотивація та особистість», С-Пб., Євразія.

10 Бертрам, Б. (2010), Первинний Центр для дітей та їх сімей e.V., Vortrag.

2.1 Забезпечення основних прав дитини в діяльності Центру

28 серпня 1991 року Україна ратифікувала Конвенцію ООН про права дитини і з того часу працює над дотриманням прав дітей та молоді.

У своїй концепції Центр «Наші діти», в першу чергу, спирається на дотримання чотирьох основних прав дітей та молоді, які стосуються усіх життєвих аспектів і, відповідно, зафіксовані у Конвенції ООН про права дитини¹:

- право на виживання і на задоволення основних потреб², а саме мати відповідний рівень життя, місце проживання, харчування та медичне обслуговування;
- право на захист³, а саме бути захищеним від зловживань у будь-якій формі, халатності та експлуатації, використання дитячої праці, сексуальної експлуатації, катувань і зловживань наркотиками;
- право на участь⁴, а саме брати активну участь у житті соціального оточення;
- право на розвиток⁵, а саме мати можливість повністю реалізувати свій потенціал.

1 Порівняння з «Правами дітей та підлітків» Німецької Асоціації Виховання Прав Людини.

2 Відповідно до статей 6, 24 та 27 [Конвенції ООН про права дитини](#).

3 Відповідно до статей 16, 19 та 20 [Конвенції ООН про права дитини](#).

4 Відповідно до статей 12, 13, 14, 15 і 23 [Конвенції ООН про права дитини](#).

5 Відповідно до статей 18, 23 і 28 [Конвенції ООН про права дитини](#).

2.2 Базові умови нашої роботи

У нашій роботі ми дотримуємося трьох основних базових умов, необхідних для успішного розвитку дитини у Центрі «Наші діти»:

Стабільність
і безперервність
соціальних
відносин

Наша робота буде завжди спрямована на створення умов для спільного проживання братів і сестер у своїй біологічній родині шляхом стабілізації ситуації у ній або на розміщення цих дітей в іншу довгострокову сімейну форму виховання, зберігаючи їх родинні зв'язки (опіка родичами, усиновлення).

«Середній
ступінь
порядку»

Наші зусилля спрямовані на створення чітко структурованого оточення з системою прозорих та надійних правил, що дозволить дитині вивчати форми поведінки і у відповідності зі своїм віком долучатися до самоорганізації та активної участі у своєму безпосередньому оточенні.

Надійні структури
на макрорівні

Важливою передумовою для успішного розвитку і формування особистості дітей є їх повноцінна участь у повсякденному житті. Тому нам надзвичайно важливою є успішна співпраця із соціальними інститутами, школами, медичними установами, вузами, соціальними службами та іншими установами, що сприяє інтеграції дітей в їх соціальне оточення.

З Співпраця з іншими організаціями

Одними з перших, хто отримує інформацію про дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах, які перенесли насильство, є служби та установи, які працюють з дітьми та їх сім'ями. Співпраця з цими організаціями займає важливе місце в діяльності Центру «Наші Діти».

Ми є неприбутковою організацією. Таких організацій в Україні зараз менше 70, і дуже важливим є їхня співпраця між собою. Для ефективної роботи Центру ми розвивали партнерство з іншими неприбутковими організаціями, що працюють у сфері захисту прав та інтересів дитини. Таким чином, ми сприяємо розвитку громадянського суспільства в Україні.

3.1 Служби, які працюють з дітьми та сім'ями

Ми тісно співпрацюємо зі службою у справах дітей і Центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді на міському і районному рівнях, обов'язком яких є турбота про дітей, які потрапили в скрутне становище, і про їхні сім'ї. Наша співпраця з ними спрямована на влаштування дітей, роботу з соціальним оточенням дитини, збір інформації та при необхідності встановлення правового статусу дитини. Крім того, ми співпрацюємо у сфері підвищення кваліфікації співробітників Центру та пошуку відповідних кандидатів в усиновителі.

3.2 Освітні заклади

Ми також співпрацюємо з загальноосвітніми, середніми спеціальними та вищими навчальними закладами. Діти Центру в залежності від віку та потреб відвідують дитячі садки та школи у районі, де знаходиться Центр, що в свою чергу сприяє процесу соціалізації дітей.

Також ми дбаємо про влаштування підлітків Центру в середні спеціальні та вищі навчальні заклади після закінчення школи, тому активно співпрацюємо з даними установами і в цьому напрямку.

Ми зацікавлені в наявності висококваліфікованих фахівців, тому тісно співпрацюємо з педагогічними вишами. Наша співпраця проходить в рамках організації практики студентів цих вишів на базі Центру, розробки і впровадження в роботу Центру нових програм, методик та концепцій у рамках написання наукових робіт співробітниками та студентами вишів.

3.3 Медичні заклади

Співпраця з медичними установами (зокрема з місцевою дитячою поліклінікою) включає проведення первинного медичного обстеження кожної дитини, котра потрапляє до Центру, і подальших обстежень усіх дітей, які знаходяться в Центрі.

3.4 Структурний осередок Німецько-Польсько-Українського Товариства в Україні (СО НПУТУ)

СО НПУТУ залучається з метою розвитку інфраструктури Центру, впровадження нових технологій зі збереження енергії та захисту навколишнього середовища, використання енергозберігаючих технологій і альтернативних джерел енергії, виховуючи дбайливе ставлення до навколишнього середовища. Для підвищення кваліфікації адміністративного та педагогічного персоналу, обміну досвідом між українськими та європейськими інституціями ми співпрацюємо також з тренінговим Центром СО НПУТУ шляхом проведення тренінгів, конференцій, семінарів та інших заходів.

3.5 Неприбуткові організації

Співпраця з неприбутковими організаціями відбувається в рамках активного обміну досвідом, проведення загальних заходів у сфері захисту прав дитини та представництва інтересів недержавних організацій щодо реформування нормативно-правової бази у сфері захисту прав дітей на території України.

Додатки до концепції

Додаток 1 | Відмінності форм влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

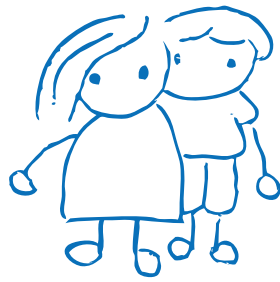
	Наявність статусу дитини-сироти чи дитини, позбавленої батьківського піклування	Термін влаштування	Державна матеріальна допомога
Опіка або піклування	Так	До 18 років	Щомісячна допомога — 2 прожиткових мінімуми
Усиновлення	Так, але після усиновлення втрачає і перебуває в сім'ї на правах рідної дитини	На все життя	Одноразова матеріальна допомога як при народженні першої дитини
Прийомна сім'я	Так	До 18 років, а при умові продовження навчання в ПТУ, ВНЗ до 23 років	Щомісячна допомога — 2 прожиткових мінімуми
Дитячий будинок сімейного типу	Так	До 18 років, а при умові продовження навчання в ПТУ, ВНЗ до 23 років	Щомісячна допомога — 2 прожиткових мінімуми
Державний заклад	Може бути зарахована без статусу, а статус набувати вже під час перебування	Термін перебування залежить від: 1) віку дитини, 2) стану здоров'я, 3) терміну закінчення навчання в школі	Не передбачена, діти перебувають на повному державному утриманні, фінансування здійснюється з державного бюджету і фінансується заклад в цілому
Центр захисту дітей «Наші діти»	Не обов'язкова. Статус можна набувати вже під час перебування в Центрі	У сімейно-терапевтичній групі — від 3 до 18 років, в реабілітаційній групі — від 3 до 9 місяців, у сімейній групі — залежно від ситуації дитини, але не більше ніж до 18 років, в соціальному гуртожитку — на час навчання, але не більше, ніж до 23 років.	Щомісячна допомога — 2 прожиткових мінімуми, якщо дитина має статус

	Інші пільги	Зміна прізвища, ім'я, по батькові	Вимоги до кандидатів
Опіка або піклування	Зберігає право на пенсію по втраті годувальника, пенсію по інвалідності, аліменти, одноразову матеріальну допомогу по досягненню повноліття, безкоштовний проїзд в громадському транспорті, вступ до навчальних закладів поза конкурсом, безкоштовне навчання, підвищена стипендія, забезпечення житлом, один раз на рік безкоштовне оздоровлення	Не змінюється	Ст. 212 Сімейного Кодексу України
Усиновлення	При втраті статусу втрачає всі пільги, крім права на пенсію по втраті годувальника	Обов'язкова зміна прізвища та по-батькові, ім'я — за бажанням батьків чи дитини	Ст. 212 Сімейного Кодексу України
Приймна сім'я	Зберігає право на пенсію по втраті годувальника, пенсію по інвалідності, аліменти, одноразову матеріальну допомогу по досягненню повноліття, безкоштовний проїзд в громадському транспорті, вступ до навчальних закладів поза конкурсом, безкоштовне навчання, підвищена стипендія, забезпечення житлом, один раз на рік безкоштовне оздоровлення	Не змінюється	Ст. 212 Сімейного Кодексу України
Дитячий будинок сімейного типу	Зберігає право на пенсію по втраті годувальника, пенсію по інвалідності, аліменти, одноразову матеріальну допомогу по досягненню повноліття, безкоштовний проїзд в громадському транспорті, вступ до навчальних закладів поза конкурсом, безкоштовне навчання, підвищена стипендія, забезпечення житлом, один раз на рік безкоштовне оздоровлення	Не змінюється	Ст. 212 Сімейного Кодексу України
Державний заклад	Зберігає право на пенсію по втраті годувальника, пенсію по інвалідності, аліменти, одноразову матеріальну допомогу по досягненню повноліття, безкоштовний проїзд в громадському транспорті, вступ до навчальних закладів поза конкурсом, безкоштовне навчання, підвищена стипендія, забезпечення житлом, один раз на рік безкоштовне оздоровлення	Не змінюється	Вимоги до штатних працівників згідно посадових вимог
Центр захисту дітей «Наші діти»	Зберігає право на пенсію по втраті годувальника, пенсію по інвалідності, аліменти, одноразову матеріальну допомогу по досягненню повноліття, безкоштовний проїзд в громадському транспорті, вступ до навчальних закладів поза конкурсом, безкоштовне навчання, підвищена стипендія, забезпечення житлом, один раз на рік безкоштовне оздоровлення. За кошти Центру проводиться додаткове оздоровлення дітей, оплачується робота вихователів, психолога, логопеда, вчителів-спеціалістів, здійснюється оплата комунальних послуг, надається в користування автомобіль	Не змінюється	Ст. 212 Сімейного Кодексу України Постанова КМУ №1421 від 29.12.2009 р.

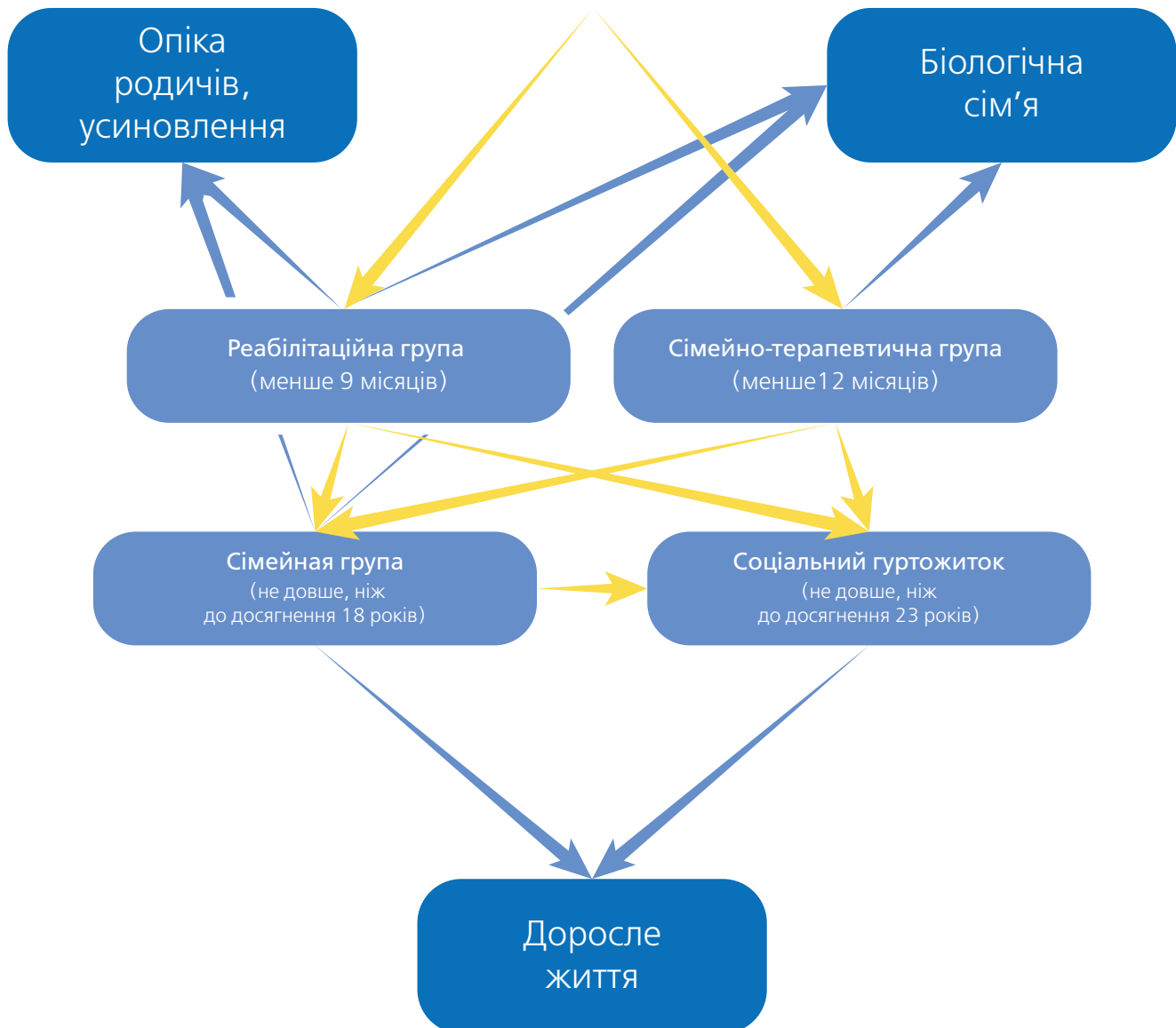
	Кількість дітей	Проживання на житловій площі	Врахування думки дитини	Вік кандидатів
Опіка або піклування	Не обмежено	Власній, або дитини	Обов'язкове, якщо дитина досягла віку, коли може висловити свою думку	Не обмежено
Усиновлення	Не обмежено	Власній	Обов'язкове, якщо дитина досягла віку, коли може висловити свою думку	Різниця у віці між батьками та дитиною не повинна бути меншою ніж 15 років
Прийомна сім'я	Від 1 до 4 дітей-сиріт і дітей, залишених без батьківського піклування	Власній	Обов'язкове, якщо дитина досягла віку, коли може висловити свою думку	При досягненні батьками пенсійного віку — дитина має досягти повноліття
Дитячий будинок сімейного типу	До 10 прийомних дітей з врахуванням біологічних, але не менше, ніж 5 дітей-сиріт і дітей, залишених без батьківського піклування	Власній, або наданій органом опіки на час функціонування ДБСТ	Обов'язкове, якщо дитина досягла віку, коли може висловити свою думку	При досягненні батьками пенсійного віку — дитина має досягти повноліття
Державний заклад	Залежить від проектної потужності закладу (від 150 до 300 дітей) та фактичного наповнення закладу на даний час (в м. Києві максимально до 130 дітей)	Діти постійно проживають в закладі	Згода дитини не є обов'язковою	Працівники закладу працюють відповідно до трудового законодавства
Центр захисту дітей «Наші діти»	До 6 дітей у кожній із груп Центру	Житловим приміщенням забезпечує організація	Обов'язкове, якщо дитина досягла віку, коли може висловити свою думку	Працівники закладу працюють відповідно до трудового законодавства

Додаток 1. Відмінності форм влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

	Підготовка кандидатів	Хто приймає рішення про влаштування	Звільнення від обов'язків	Плата за виконання прийомними батьками своїх обов'язків	Контроль та супровід
Опіка або піклування	Для родичів дитини не обов'язкова, але можуть пройти за власним бажанням чи рекомендацією служби. Для інших — обов'язкова	Орган опіки та піклування чи суд	Якщо призначено судом, то і скасовується судом. Якщо органом опіки, то за заявою опікуна, або рішенням комісії за невиконання обов'язків чи за заявою дитини	Безкоштовно	Контроль служби постійний, супровід за згодою або клопотанням служби
Усиновлення	Не обов'язкова, але можуть пройти за власним бажанням чи рекомендацією служби	Суд	Скасування усиновлення рішенням суду	Безкоштовно	Контроль службою щороку протягом перших трьох років після усиновлення, а потім один раз на три роки до повноліття дитини
Прийомна сім'я	Обов'язкова	Орган опіки та піклування	Органом опіки — за заявою батьків, або рішенням комісії за невиконання обов'язків чи за заявою дитини	Оплата праці батьків — 35% від суми щомісячної допомоги на дітей, які влаштовані в сім'ю	Контроль служби постійний, супровід Центру соціальних служб обов'язковий
Дитячий будинок сімейного типу	Обов'язкова	Орган опіки та піклування	Органом опіки — за заявою батьків, або рішенням комісії за невиконання обов'язків чи за заявою дитини	Оплата праці батьків — 35% від суми щомісячної допомоги на дітей, які влаштовані в сім'ю	Контроль служби постійний, супровід Центру соціальних служб обов'язковий
Державний заклад	Персонал закладу має підготовку в межах своїх посадових обов'язків та відповідно до освітньої підготовки за фахом	Орган опіки та піклування	Рішення органу опіки та піклування	Працівники закладу отримують заробітну плату відповідно до посадових окладів	Контроль служби у справах дітей за умовами утримання та виховання. Соціальний супровід відсутній
Центр захисту дітей «Наші діти»	Обов'язкова. Додатково організація постійно підвищує кваліфікаційний рівень працівників та батьків	Орган опіки та піклування та адміністрація закладу	Рішення органу опіки та піклування для опікунів та рішення адміністрації закладу	Працівники закладу отримують заробітну плату відповідно до посадових окладів	Контроль служби у справах дітей за умовами утримання та виховання. Супровід психолога та соціальних педагогів Центру, участь у тренінгах

Дитина

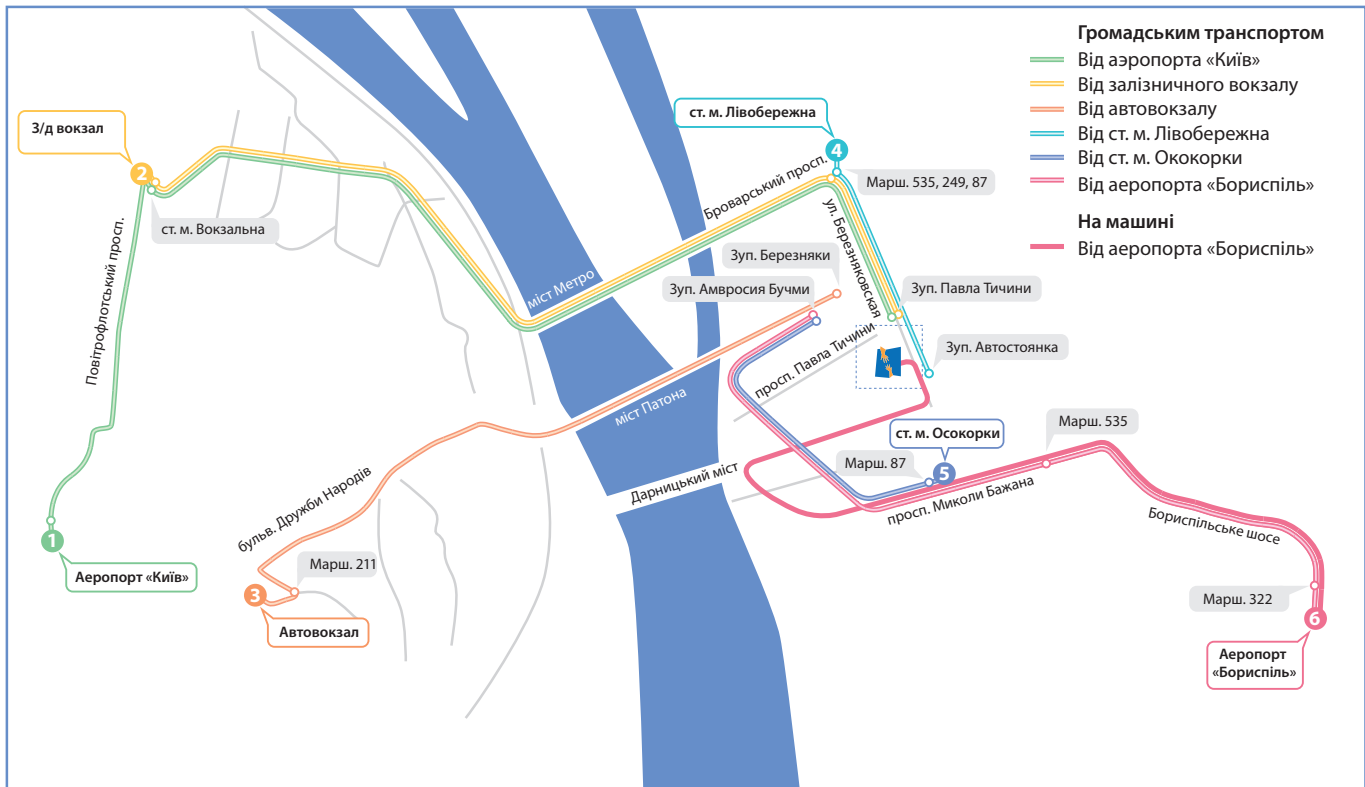

→ Переміщення всередині Центру
→ Вихід із Центру

№ п/п	Групи	Структура	Термін перебування	Категорія дітей	Мета
1	Сімейно-терапевтична група	<ul style="list-style-type: none"> • 6 дітей (від 3 до 14 років); • 4-6 вихователів; • соціальний працівник; • психотерапевт або психолог з навиками гештальт-терапії. 	Від 3 до 12 місяців	Діти, які опинилися у складних життєвих обставинах	<ul style="list-style-type: none"> • Повернення у біологічну сім'ю; • або, якщо повернення не можливе, сімейна група Центру або соціальний гуртожиток.
2	Реабілітаційна група	<ul style="list-style-type: none"> • 6 дітей (від 3 до 14 років); • 4-6 вихователів; • соціальний працівник; • психолог; • волонтери. 	Від 3 до 9 місяців	<ul style="list-style-type: none"> • Діти-сироти; • діти, позбавлені батьківського піклування; • діти, які опинилися у складних життєвих обставинах. 	<ul style="list-style-type: none"> • Опіка/піклування родичами; • усиновлення; • сімейна група Центру; • соціальний гуртожиток.
3	Сімейна група	<ul style="list-style-type: none"> • 6 дітей (від 3 до 16 років); • соціальні батьки; • соціальний працівник; • вихователі та інші спеціалісти. 	Залежно від ситуації дитини, але не довше, ніж до 18 років	<ul style="list-style-type: none"> • Діти-сироти; • діти, позбавлені батьківського піклування; • діти, які опинилися у складних життєвих обставинах. 	<ul style="list-style-type: none"> • Опіка/піклування родичами; • усиновлення; • соціальний гуртожиток; • повернення у біологічну сім'ю.
4	Соціальний гуртожиток	<ul style="list-style-type: none"> • 6 підлітків (з 16-ти років); • соціальні педагоги. 	На час навчання, але не довше, ніж до 23 років	<ul style="list-style-type: none"> • Діти-сироти; • діти, залишені без батьківського піклування; • діти, які опинилися у складних життєвих обставинах. 	Формування навиків самостійного життя, працевлаштування, отримання власного житла або фінансової можливості оплачувати житло

Залежно від індивідуальної ситуації та потреб дитини можливим є супровід наступними спеціалістами: 1 соціальний працівник на 18 дітей (3 соціальних працівника на всі групи), 2 психолога + 1 психотерапевт, відповідно до потреб дитини — інші спеціалісти (логопед, репетитори), волонтери.

Додаток 3 | Місцезнаходження Центру

Від аеропорта
«Київ»

1

Фірмовим автобусом або на таксі до ст. м. Вокзальна, їхати до ст. м. Лівобережна.

Від з/д вокзала

2

Посадка на ст. м. Вокзальна до ст. м. Лівобережна.

Від автовокзалу

3

Маршруткою №211 від Московської площі до зуп. Березняки.

Від ст. м.
Лівобережна

4

Маршрутками №535, 87 (до зуп. Павла Тичини) або №249 (до зуп. Автостоянка).

Від ст. м.
Осокорки

5

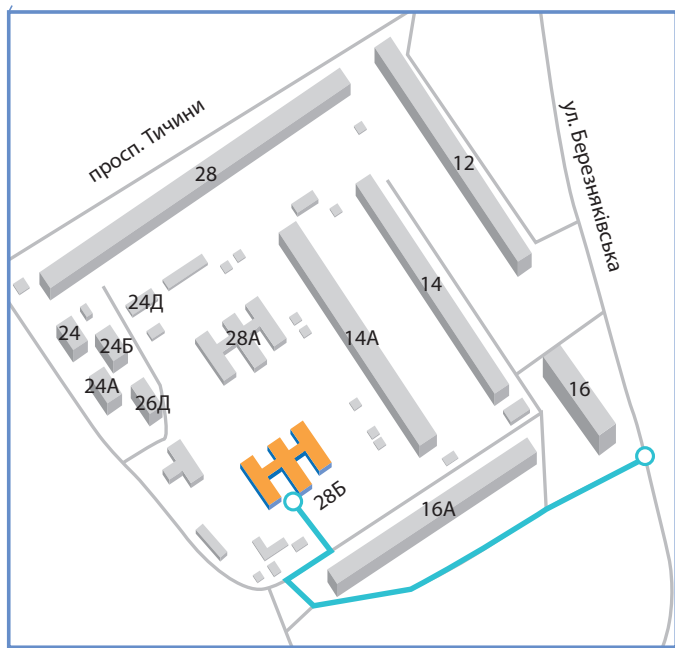
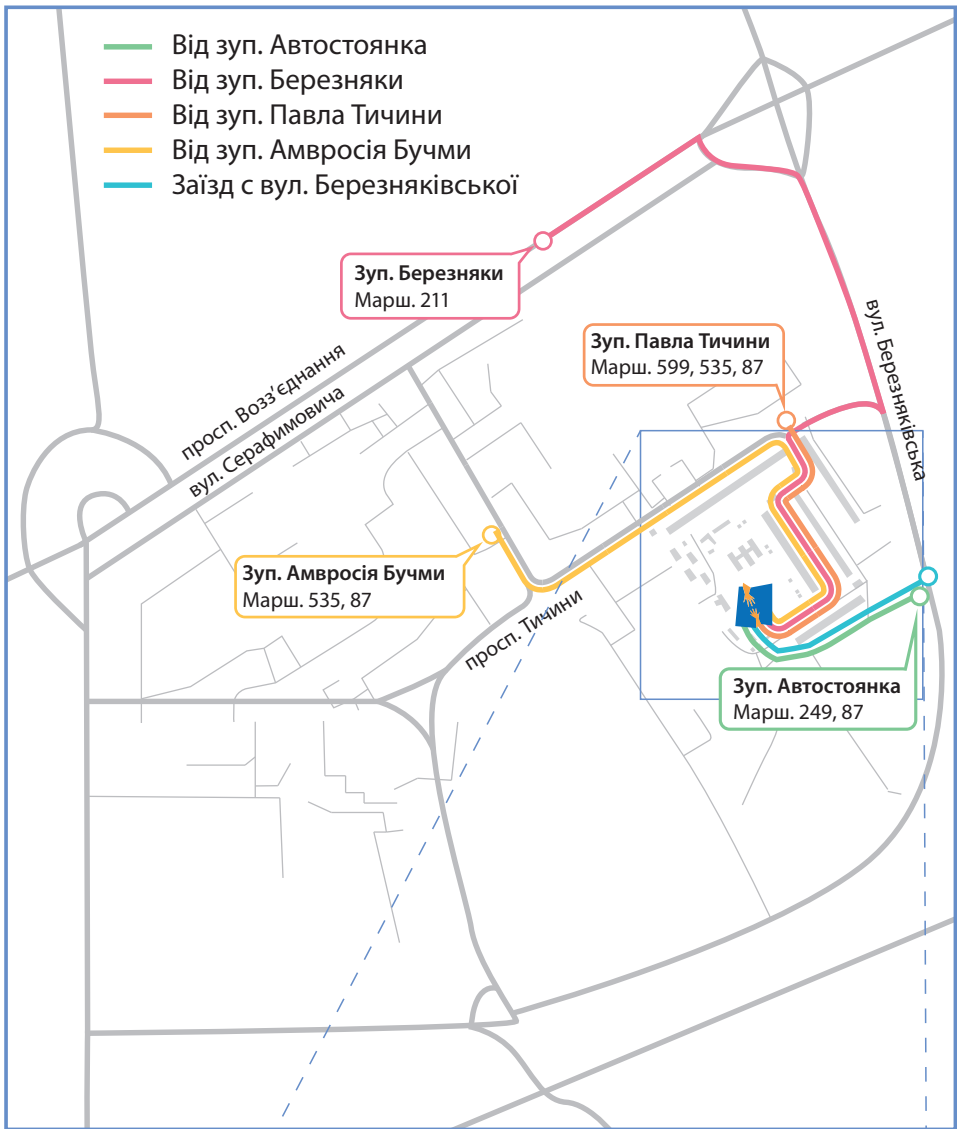
Маршрутками №535 або №87 до зуп. Амвросія Бучми.

Від аеропорта
«Бориспіль»

6

Автомаршрут: Бориспільське шосе — просп. Миколи Бажана — Дніпровська набережна — вул. Березняківська, поворот у двори наліво, не доїжджаючи до перехрестя з просп. Павла Тичини.

Або маршруткою №322, пересадка на маршрутку №535 біля ст. м. Харківська, до зуп. Амвросія Бучми.

просп. Павла Тичини, 28Б
 02152, м. Київ
 (044) 550-42-86
 (067) 329-73-88

